

Wetenschappelijk onderzoek

Het wetenschappelijk onderzoek van de afdeling Psychiatrie bestaat uit toegepast onderzoek en translationeel onderzoek naar psychotische- en stemmingsstoornissen.

Het toegepaste onderzoek beoogt concrete antwoorden te geven op vragen over de determinanten en het beloop van psychiatrische stoornissen, alsmede de kosteneffectiviteit van psychiatrische zorgvoorzieningen en psychologische interventies in de somatische zorg. Zo is, normaal gesproken, een medisch psychologische interventie een onderdeel van een somatische interventie. Maar het voorlichtingsprogramma 'Nierteam aan Huis' is na intensief experimenteel- en implementatieonderzoek als zelfstandig programma erkend.

Een ander voorbeeld is de ontwikkeling van een risicotaxatie-instrument voor 'verwarde dreigers' en onderzoek gericht op de preventie, diagnostiek en behandeling van ernstige psychiatrische episo-

den tijdens de zwangerschap en in de kraamtijd. Er lopen diverse nationale interventiestudies tijdens de zwangerschap binnen het onderzoeksprogramma postpartum psychiatrie (OPPER).

Daarnaast heeft de sectie Medische Psychologie onderzoek gedaan naar de werkdruk van het personeel tijdens de COVID-pandemie. Dit onderzoek laat zien dat het betrekken van het personeel in het zoeken naar oplossingen op de werkvloer, beschermende factoren zijn bij een hoge werkdruk. Een risicofactor is de complexiteit van de COVID-zorg in relatie tot de beperkte beschikbare hoeveelheid specialistisch opgeleid personeel.

Binnen het translationele onderzoek ligt een belangrijk accent op het bestuderen van hersencellen, die via genetische manipulatie worden gevormd uit bloedcellen van patiënten met een psychiatrische stoornis uit families waar deze aandoeningen veel voorkomen (GEZIN-studie).

psychiatrie wat de afdeling Psychiatrie heeft opgezet. Ziekenhuizen in de regio, maar ook in de rest van het land, participeren in multicenterstudies. Daarnaast is er een nauwe samenwerking met het centrum voor de (translationele) bestudering en behandeling van monogenetische aandoeningen (ENCORE). In het neurobiologisch onderzoek wordt nauw samen-

Samenwerking binnen de regio en het Erasmus MC

Veel van het toegepaste onderzoek van de afdeling Psychiatrie is ondergebracht in het Epidemiologisch Sociaal-Psychiatrisch Research instituut (ESPRi), een samenwerkingsverband van alle GGZ-instellingen in de regio Zuidwest Nederland, de GGD, en het Erasmus MC. Translationeel onderzoek vindt plaats binnen het expertisecentrum voor zwangerschaps-

gewerkt met meerdere afdelingen binnen het Erasmus MC waar hersenziekten met behulp van stamceltechnologie worden onderzocht. Nationaal is het onderzoek ingebed in consortia als het Netherlands Organ on Chip Initiative

(NOCI) en het Institute for human Organ and Disease Model Technologies (hDMT) en wordt ook samengewerkt met technische universiteiten en specifiek met TU Delft in het kader van Convergence.

Resultaten in 2020

Het aantal internationale publicaties in 2020 was vergelijkbaar met 2019, 104 in totaal. Het percentage publicaties in de top 25% van de internationaal meest geciteerde tijdschriften voor de afdeling Psychiatrie was in 2020 48%. Van de publicaties binnen het translationele

onderzoeksprogramma Neurobiologie van stemmingsstoornissen stond 56% in de top 25% en 17% in de top 10% van de meest geciteerde tijdschriften. De afdeling Psychiatrie had in 2020 drie promoties. Op dit moment lopen er 33 promotietrajecten.

De toekomst van ons onderzoek

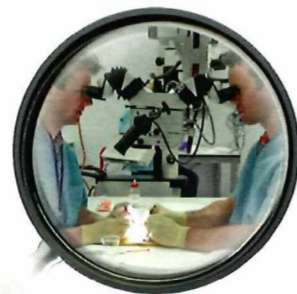
De afdeling zet in op het verbinden van onderzoek en zorg voor patiënten die zowel een somatisch- als een psychiatrisch/psychologisch lijden kennen. Een voorbeeld daarvan is het onderzoek naar de effectiviteit van de Medisch Psychiatrische Unit, waarbij werkzaamheid, kwaliteit, kosteneffectiviteit, legitimiteit, patiënttevredenheid en medische ethiek samenkomen om een kritische evaluatie mogelijk te maken.

Het toegepaste onderzoek zal zich verder richten op de epidemiologische benadering voor processen van herstel (de UP's studie; www.upsstudie.nl) en op interventieonderzoek in de acute psychiatrie bij patiënten met ernstige psychiatrische aandoeningen. De UP's studie betreft een groot onderzoek onder 600 mensen met een

psychose die 10 jaar gevolgd worden en waarbij determinanten van herstel zullen worden onderzocht.

Binnen de vroegdetectie en -interventie van psychische stoornissen (de iBerry study; www.iberrystudy.nl) wordt onderzocht hoe 1022 jongeren opgroeien tot volwassen mensen, waarom sommige jongeren zich minder optimaal ontwikkelen en hoe we jongeren en ouders kunnen helpen wanneer de ontwikkeling niet optimaal verloopt. Bijna de helft van deze

jongeren is inmiddels al voor de tweede keer op het iBerry-onderzoekscentrum gezien.

Het onderzoek naar ernstige psychiatrische stoornissen tijdens de zwangerschap en kraamtijd is zowel epidemiologisch als translationeel van aard.

Er zal voor het epidemiologisch onderzoek verder gebruik worden gemaakt van de nationale bevolkingsregisters in Aarhus (DM), de Generation R-studie, de Generation R Next-studie en de HAPPY-studie. Klinisch onderzoek vindt plaats binnen de OPPER-studie, het grootste en enige translationele onderzoeksprogramma naar ernstige peripartum psychiatrie ter wereld. Het translationeel onderzoek vindt plaats in samenwerking met de afdeling Immunologie, de afdeling Genetica in Cardiff (UK), en de afdeling Psychoneuroendocrinologie van de NIH (Bethesda, USA).

Ook het forensisch psychiatrisch onderzoek maakt gebruik van verschillende cohorten, waaronder de iBerry-study en klinische cohorten van patiënten bij

Transfore en Fivoor. Huidige onderzoeken richten zich op de prognostische en therapeutische waarde van prikkelverwerkingsproblemen en hormonale veranderingen voor de ontwikkeling van agressie en antisociaal gedrag.

Het translationele onderzoek naar postpartum psychoses, therapieresistente stemmingsstoornissen en andere neuropsychiatrische aandoeningen is ondergebracht in Academic Centers, die binnen het Erasmus MC zijn opgericht. Biobanking vindt structureel plaats in de kliniek en in het toegepaste onderzoek.

Op het laboratorium Neurobiologische Psychiatrie worden de moleculaire en cellulaire mechanismen onderliggend aan psychiatrische stoornissen onderzocht met verschillende technieken zoals stamcel-technologie, genetisch onderzoek en geavanceerde imaging.

Wetenschappelijk onderzoek Afdeling Psychiatrie, Erasmus MC Jaarverslag 2020

■ ■ ■ Nadere informatie

Voor meer informatie betreffende publicaties, promoties en lopende onderzoeken kunt u terecht op onze website www.psych.nl.